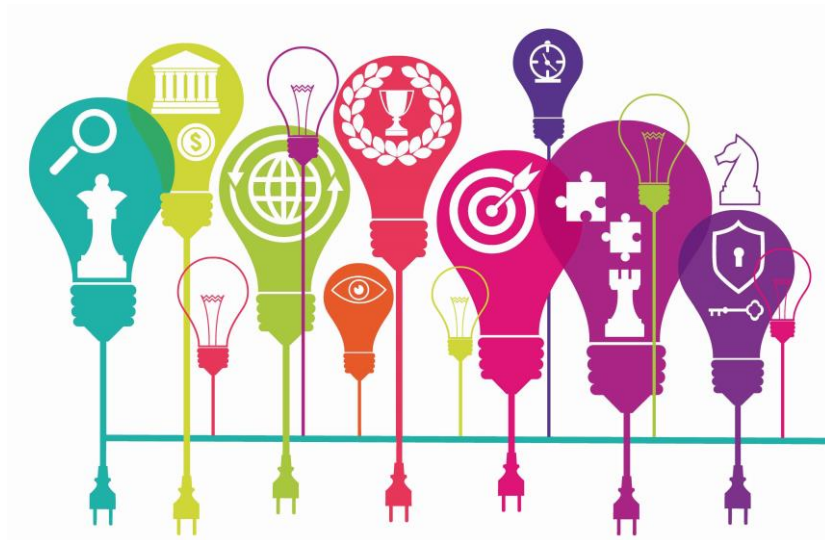

Knowledge Management

แผนจัดการความรู้ในองค์กร องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖

งานบริหารบุคคล

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา

โทร. ๐-๗๓๒๘-๙๑๑๔, โทรสาร ๐-๗๓๒๘-๙๐๙๑

www.bannungsta.go.th

คำนำ

การจัดทำแผนจัดการความรู้ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา ได้คำนึงถึงภารกิจ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาให้บุคลากรรู้ระเบียบแบบแผนของทางราชการหลักและ วิธีปฏิบัติราชการ บทบาทและหน้าที่ของตนเองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวทางปฏิบัติตน เพื่อเป็นพนักงานส่วนตำบลที่ดี โดยได้กำหนดหลักสูตรการพัฒนาสำหรับบุคลากรแต่ละตำแหน่ง ให้ได้รับการพัฒนาในหลายๆ มิติ ทั้งในด้านความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติราชการ ด้านการพัฒนาเกี่ยวกับงานในหน้าที่รับผิดชอบด้านความรู้ และทักษะเฉพาะของงานในแต่ละตำแหน่ง ด้านการบริหารและ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อพัฒนาศักยภาพของ บุคลากรให้สอดคล้องกับบทบาทและภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล

คณะกรรมการจัดทำแผนจัดการความรู้ เพื่อผลักดันความสำเร็จในงานทั้งที่เป็นงานประจำหรือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนจัดการความรู้ จะสามารถพัฒนาบุคลากรให้มีองค์ความรู้พร้อมที่จะปฏิบัติงานในการสนับสนุนภารกิจขององค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการ ดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย ต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา

๑ ตุลาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑.๑ ด้านกายภาพ	๑
๑.๒ ด้านการเมืองการปกครอง	๒
๑.๓ ประชากร	๓
๑.๔ สภาพทางสังคม	๕
๑.๕ ระบบบริการพื้นฐาน	๗

บทที่ ๒ แนวทางการจัดการความรู้

๒.๒ กรอบแนวทางในการจัดระบบองค์ความรู้ในองค์กร	๙
๒.๓ กรอบแนวทางในการเข้าถึงองค์ความรู้	๑๐
๒.๓ การสร้างเครือข่ายองค์ความรู้	๑๑
๒.๔ การบริหารจัดการองค์ความรู้สู่องค์กรตามแนว PMQA หมวด ๔	๑๒

บทที่ ๓ การดำเนินการจัดการตามแผนจัดการความรู้

๓.๑ คณะทำงานแผนจัดการความรู้ในองค์กรบริหารส่วนตำบล	๑๓
๓.๒ ขอบเขตของการจัดการความรู้	๑๓
๓.๔ เป้าหมายการจัดการความรู้	๑๔
๓.๕ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor)	๑๔
๓.๖ แนวทางการจัดการความรู้ขององค์กรบริหารส่วนตำบลบันนังสตา	๑๔
๓.๗ กระบวนการบริหารจัดการ การเปลี่ยนแปลง(Change Management Process)	๑๖

บทที่ ๔ แผนจัดการความรู้และการติดตามและประเมินผล

๔.๑ แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)	๑๘
๔.๒ การติดตามและประเมินผล	๑๙

บทที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล

คำว่า “บันนังสตา” เป็นภาษามาลายู แปลว่า “นามะปราง” องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา จัดตั้งขึ้นเมื่อ วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๓๘ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๓ บ้านเงาะกาโป ตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอบันนังสตา ประมาณ ๑ กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดยะลา ประมาณ ๔๐ กิโลเมตร ไปทางทิศใต้ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๔๑๐ มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอต่างๆ ดังนี้ คือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอกงปิงและอำเภอเยหา
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลเขื่อนบางลาง และเขตอำเภอธารโต
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับเขตตำบลบาเจาะและตำบลลิงชัน
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับเขตตำบลถ้ำทะลุ

เนื้อที่คิดเป็นตารางกิโลเมตรได้ ๑๗๘.๕๐ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๑๑,๕๖๒.๕๐ ไร่

สภาพทางกายภาพ

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา มีลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นภูเขาสูง ทางทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันตก ส่วนพื้นที่ตอนกลางและด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบริมฝั่งแม่น้ำเหมาะแก่การทำเกษตร เช่น ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น และพืชไร่ต่างๆ

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา ตั้งอยู่ในเขตมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ทำให้มีสภาพอากาศแบบร้อนชื้น มี ๒ ฤดู คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ เดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม และฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - กุมภาพันธ์ อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยประมาณ ๒๓.๑ องศาเซลเซียส และสูงสุดเฉลี่ย ๓๒.๗ องศาเซลเซียส เดือนตุลาคม - พฤศจิกายนมีฝนตกชุกที่สุดลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบมรสุม

-ฤดูร้อน	เริ่มตั้งแต่	มกราคม- เมษายน
-ฤดูฝน	เริ่มตั้งแต่	พฤษภาคม- ธันวาคม

๑.๔ ลักษณะของไม้และป่าไม้

สภาพเป็นป่าประเภทป่าดิบชื้น ที่มีความชื้นสูงตลอดปีและมีปริมาณน้ำฝนมากเกือบตลอดปี สภาพป่าจึงมีสภาพเป็นป่าดิบ มีไม้ขนาดใหญ่ขึ้นอยู่หนาแน่น ตั้งแต่เถาวัลย์จนกระทั่งต้นไม้ที่มีขนาดใหญ่และสูง ๓๐ - ๔๐ เมตร มีพันธุ์ไม้ที่สำคัญและมีค่าหายากขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น ไม้หลุมพอง ยาง ตะเคียน ขนุน ป่า ดินเบ็ด ไม้เนียน เป็นต้น และพันธุ์เฉพาะถิ่นขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น ดาหลา เพ็ญต้น เป็นต้น

๒. ด้านการเมืองการปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตาแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๑ หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ ๑	บ้านป่าหวังใน	หมู่ที่ ๒	บ้านกูแด (บางส่วน)
หมู่ที่ ๓	บ้านเงาะกาโป	หมู่ที่ ๔	บ้านบันนังกูแว
หมู่ที่ ๕	บ้านกาโสด	หมู่ที่ ๖	บ้านปือชู
หมู่ที่ ๗	บ้านปือราเปะ	หมู่ที่ ๘	บ้านตือระ
หมู่ที่ ๙	บ้านเงาะบันตัง	หมู่ที่ ๑๐	บ้านบาโงยแจเกาะ
หมู่ที่ ๑๑	บ้านป่าหวังนอก		

- เป็นหมู่บ้านที่อยู่ในเขตตำบลทั้งหมู่บ้าน จำนวน ๑๐ หมู่ คือ หมู่ที่ ๑ หมู่ ๓ - ๑๑
- เป็นหมู่บ้านที่อยู่ในเขตตำบลบางส่วน จำนวน ๑ หมู่ คือ หมู่ที่ ๒
- ท้องถิ่นอื่นในตำบล มีจำนวน ๑ แห่ง คือ เทศบาลตำบลบันนังสตา

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา มีจำนวนประชากร รวมทั้งสิ้น ๑๗,๐๖๙ คน แยกเป็น ชาย ๘,๖๐๗ คน หญิง ๘,๔๖๒ คน จำนวนบ้านเรือน ๓,๗๕๖ หลังคาเรือน มีความหนาแน่นของ ประชากร ๑๗๘.๕๐ คน/ตารางกิโลเมตร

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	จำนวน ครัวเรือน	จำนวน		รวม
			ชาย	หญิง	
๑	บ้านป่าหวังใน	๓๓๗	๗๖๕	๗๕๘	๑,๕๒๓
๒	บ้านกูแด	๒๐๙	๓๐๖	๒๙๔	๖๐๐
๓	บ้านเงาะกาโป	๗๒๑	๑,๕๕๖	๑,๕๘๑	๓,๑๓๗
๔	บ้านบันนังกูแว	๒๗๐	๗๓๖	๗๔๒	๑,๔๗๘
๕	บ้านกาโสด	๕๕๐	๑,๐๙๘	๑,๑๐๕	๒,๒๐๓
๖	บ้านปือซู	๖๐๓	๑,๑๓๖	๑,๐๔๑	๒,๑๗๗
๗	บ้านปือราเปะ	๓๓๗	๘๐๔	๖๙๘	๑,๕๐๒
๘	บ้านตือระ	๓๐๖	๗๓๘	๗๔๕	๑,๔๘๓
๙	บ้านเงาะบันตัง	๓๗๓	๘๘๙	๙๐๕	๑,๗๙๔
๑๐	บ้านบาโงยแจเกาะ	๑๗๗	๔๒๗	๔๑๖	๘๔๓
๑๑	บ้านป่าหวังนอก	๒๐๘	๔๗๒	๔๓๙	๙๑๑
	หมู่ที่ยังไม่มีบ้านเลขที่	๒	๒๒๐	๑๑๘	๓๓๘
รวม		๔,๐๙๓	๙,๑๔๗	๘,๘๔๒	๑๗,๙๘๙

(ข้อมูล ณ เดือน มีนาคม ๒๕๖๔)

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

- โรงเรียนประถมศึกษา ๗ แห่ง
- โรงเรียนเอกชนสอนศาสนา ๓ แห่ง
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ๘ แห่ง

ข้อมูลจำนวนเด็กนักเรียนโรงเรียน

ชื่อโรงเรียน	อนุบาล (คน)	ป ๑ (คน)	ป ๒ (คน)	ป ๓ (คน)	ป ๔ (คน)	ป ๕ (คน)	ป ๖ (คน)	รวมทั้งสิ้น
บ้านกาไสย	๔๗	๔๒	๓๔	๓๕	๓๐	๓๑	๒๗	๒๔๖
บ้านป่าหวัง	๕๙	๓๑	๒๖	๒๖	๒๙	๔๒	๒๖	๒๓๙
บ้านธารทิพย์	๕๘	๔๖	๕๑	๔๘	๔๔	๔๑	๔๘	๓๓๖
บ้านวังหิน	๑๗	๔	๒	๗	๘	๘	๑๒	๕๘
บ้านเตาปูน	๗๘	๔๗	๗๐	๖๐	๕๒	๕๘	๕๗	๔๒๒
บ้านบันนังกูแว	๑๕	๑๕	๑๒	๑๐	๒๓	๒๒	๒๓	๑๒๐
บ้านเจาะป็นตัง	๔๗	๒๓	๒๕	๒๘	๒๗	๓๑	๒๙	๒๑๐
รวมทั้งสิ้น								๑,๖๓๑

(ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๙)

ข้อมูลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในตำบล

ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวน ผู้ดูแลเด็ก	จำนวน เด็กเล็ก	ชาย	หญิง	ถ่ายโอนฯ
ศพด.บ้านป่าหวัง ม.๑	๒	๖๙	๓๐	๓๙	กรมพัฒนาชุมชน
ศพด.บ้านบาโจยแจเกาะ ม.๑๐	๓	๗๒	๔๐	๓๒	กรมพัฒนาชุมชน
ศพด.มัสยิดอัสตะหรีห์ ม.๓	๕	๑๐๑	๕๗	๔๔	กรมการศาสนา
ศพด.มัสยิดซัมซูดิน ม.๕	๒	๔๑	๒๑	๒๐	กรมการศาสนา
ศพด.มัสยิดนอรูดิน ม.๙	๖	๑๑๕	๖๓	๕๒	กรมการศาสนา
รวม	๑๙	๔๐๓	๒๐๙	๑๙๔	

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัด/สำนักสงฆ์	๑	แห่ง
- มัสยิด	๓๖	แห่ง
- สุเหร่า	๒๓	แห่ง

๔.๒ สาธารณสุข

- โรงพยาบาลของรัฐขนาด ๓๐ เตียง	๑	แห่ง
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	๑	แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	-	แห่ง
- อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ	๙๘	

๔.๓ อาชญากรรม

ปัญหาด้านอาชญากรรม เกิดจาก การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เช่น ด้านยาเสพติด

๔.๔ ยาเสพติด

ยาเสพติดเป็นปัญหาที่แพร่ระบาดในพื้นที่ โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเยาวชน ประเภท ยาเสพติดที่แพร่หลาย เช่น น้ำกระท่อม ยาบ้า โดยยาเสพติดประเภทน้ำกระท่อมเอามาดัดแปลงเพิ่มสารชนิดต่างๆ หรือเรียกว่า สี่คูณร้อย เป็นที่ระบาดในพื้นที่

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

ทางองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา ได้ส่งเคราะห์ไปยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ และมีการจัดโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับด้านการสังคมสงเคราะห์

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัด อำเภอบันนังสตา และหมู่บ้านมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ถนนสุขยางค์ (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑๐) เส้นทางสายยะลา – เบตง เป็นถนนสายหลักที่มีความสำคัญในการติดต่อระหว่างจังหวัดและชุมชนบันนังสตา กับพื้นที่ใกล้เคียงระยะทางจากจังหวัดยะลา ถึง อำเภอบันนังสตา ประมาณ ๓๙ กิโลเมตร

๒. ทางหลวงท้องถิ่น เชื่อมระหว่างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๗๗ อำเภอบันนังสตา ตำบลบันนังสตา และอำเภอเยหา

๓. ทางหลวงท้องถิ่น(กรมทางหลวงชนบท) บ้านปือราเปะ เชื่อมระหว่างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๗๗ อำเภอบันนังสตา ตำบลบันนังสตา

๔. ทางหลวงท้องถิ่น (กรมทางหลวงชนบท) เส้นทางลัดบ้านเงาะกาโป- เชื้อนบางลง เชื่อมระหว่างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑๐

๕. ทางหลวงท้องถิ่น (รพช.) บ้านปือชู –กาโสด เชื่อมระหว่างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑๐

๖. เส้นทางของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ เชื่อมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑๐

๕.๒ การไฟฟ้า

มีหน่วยบริการผู้ใช้ไฟฟ้า สังกัดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด ๑ แห่ง ได้แก่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอบันนังสตา

มีไฟฟ้าเข้าถึงทุกหมู่บ้าน แต่ไม่ครอบคลุมทุกครัวเรือน เนื่องจากการคมนาคมอยู่ห่างไกลจากแหล่งชุมชนในหมู่บ้าน ประชากรจำนวน ๘๐ % มีไฟฟ้าใช้ และอีก ๒๐% ไม่มีไฟฟ้าใช้ทั้งตำบล

๕.๓ การประปา

องค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้บริการน้ำอุปโภค – บริโภค โดยระบบประปาหมู่บ้านและประปาภูเขาจากแหล่งน้ำธรรมชาติ

๕.๔ โทรศัพท์

- การไปรษณีย์ สำนักงานไปรษณีย์ จำนวน ๑ แห่ง ในเขตเทศบาลตำบลบันนังสตา
- ระบบเครือข่ายมือถือ ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน

๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

การบริการด้านการสื่อสารภายในตำบลบันนังสตา มีการบริการด้านไปรษณีย์ โทรเลข โดยมีพนักงานไปรษณีย์อำเภอบันนังสตาเป็นผู้ส่งจดหมายและพัสดุ

บทที่ ๒

แนวทางการจัดการความรู้

๒.๑ กรอบแนวทางในการจัดระบบองค์ความรู้ในองค์กร

องค์กรต้องสร้างกระบวนการ การจัดการความรู้ (Knowledge Management) ให้เกิดขึ้น โดยต้องมีการพัฒนาความรู้เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยมีกระบวนการ ๗ ขั้นตอน ดังนี้

(๑) การบ่งชี้ความรู้ (Knowledge Identification) เช่น พิจารณาว่า วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายขององค์กรคืออะไร และเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เราจำเป็นต้องรู้อะไร โดยขณะนี้เรามีความรู้ อะไรบ้าง อยู่ในรูปแบบใด อยู่ที่ใคร ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

(๒) การสร้างและแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation and Acquisition) เช่น การสร้างความรู้ใหม่ การแสวงหาความรู้จากภายนอก การรักษาความรู้เก่า การกำจัดความรู้ที่ใช้ไม่ได้แล้ว

(๓) การจัดความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge Organization) เป็นการวางโครงสร้างความรู้ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเก็บความรู้อย่างเป็นระบบในอนาคต

(๔) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Codification and Refinement) เช่น การปรับปรุงรูปแบบเอกสารให้เป็นมาตรฐาน การใช้ภาษาเดียวกัน การปรับปรุงเนื้อหาให้สมบูรณ์

(๕) การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access) เป็นการทำให้ผู้ใช้ความรู้เข้าถึงความรู้ที่ต้องการได้ง่ายและสะดวก เช่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ Web Board กระดานประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

(๖) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) สามารถดำเนินการได้หลายวิธี โดยกรณีเป็น Explicit Knowledge อาจจัดทำเป็นเอกสาร ฐานข้อมูลความรู้ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ กรณีเป็น Tacit Knowledge อาจจัดทำเป็นระบบกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ การสับเปลี่ยนงาน การยืมตัว เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทีมข้ามสายงาน เป็นต้น

(๗) การเรียนรู้ (Learning) ควรทำให้การเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของงาน เช่น เกิดระบบการเรียนรู้จาก สร้างองค์ความรู้-นำความรู้ไปใช้-เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่และหมุนเวียนต่อไปอย่างต่อเนื่อง

๒.๒ กรอบแนวทางในการเข้าถึงองค์ความรู้

เพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ หน่วยงานจำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผลงาน การวิเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ในระดับองค์กร ดังนั้น องค์กรต้องมีการเลือกองค์ความรู้ และกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสมและสอดคล้อง หลังจากนั้นต้องสรุปว่า อะไรคือข้อมูลสารสนเทศ องค์ความรู้ ตัวชี้วัดที่ต้องมี หลังจากนั้น จึงรวบรวมและจัดเก็บในแต่ละขั้นตอนและกระบวนการบริหารงานต้องมีการกำหนดความถี่ในการจัดเก็บ ผู้รับผิดชอบและวิธีการจัดเก็บ ซึ่งเมื่อได้ข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ดังกล่าวข้างต้น จะต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้รวมทั้งถ่ายทอดใช้ในการบริหารงานทั้งระดับองค์กรและระดับกระบวนการเพื่อให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ เป้าหมายและทิศทางขององค์กร ดังนี้

๑. การบ่งชี้ความรู้และข้อมูล ตัวชี้วัดที่มีผลต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และกลยุทธ์ขององค์กร ทั้งนี้ จะต้องขอความเห็นจากทุกคน ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือแม้กระทั่งผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากภายนอก เพื่อให้ครอบคลุมทุกประเด็น

๒. การสร้างและแสวงหาความรู้ เพื่อรวบรวมองค์ความรู้และผลการวัดและการวิเคราะห์ที่ได้กำหนดความต้องการไว้ในข้อ ๑ ทั้งนี้สามารถหาแหล่งความรู้และข้อมูลจากทั้งภายในและภายนอกองค์กร

๓. ดำเนินการจัดทำระบบในการจัดการองค์ความรู้ ข้อมูล และสารสนเทศที่ได้จากข้อ ๒ เพื่อให้พร้อมใช้งานสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องและสามารถอ้างอิงทั้งในปัจจุบันและอนาคต ๔๒ หมวด ๔ การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

๔. การประมวลและกลั่นกรองความรู้ องค์กรจะต้องดำเนินการตั้งคณะทำงานที่มีองค์ความรู้ตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๑ เพื่อทำการประเมินและกลั่นกรององค์ความรู้ที่ถูกต้อง แม่นยำ ก่อนที่จะทำการเผยแพร่ทั้งภายในและภายนอก ซึ่งจะต้องระมัดระวังเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีผลต่อความเชื่อมั่นขององค์กรต่อสาธารณชน

๕. การเข้าถึงความรู้ ข้อมูล สารสนเทศ องค์ความรู้ทั้งหมดที่เกิดขึ้นในองค์กรจะต้องพร้อมใช้งานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกสบายและมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามในเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลจะต้องมีการพิจารณาเตรียมความพร้อมไว้เป็นอย่างดี พร้อมทั้งมีแผนฉุกเฉินและแผนสำรองเป็นอย่างดี หากเกิดภัยพิบัติ หรือความไม่สงบในกรณีต่างๆ

๖. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ หลังจากสร้างความพร้อมในเรื่องกระบวนการจัดเก็บและพร้อมใช้งานไปแล้วนั้น องค์กรมีการนำความรู้ไปใช้งานและนำกลับมาแลกเปลี่ยนด้วยวิธีการต่างๆ อาทิ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ เวทีสัมมนา การเขียนบทความ การเล่าประสบการณ์ที่ดีและบทเรียนจากการนำไปปฏิบัติ

๗. การเรียนรู้ หลังจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในข้อที่ ๖ การนำความรู้ไปปฏิบัติจริง ส่งผลให้การสร้างองค์ความรู้ใหม่และฐานองค์ความรู้ขององค์กรขยายใหญ่ขึ้นและเป็นองค์ความรู้ที่สลับซับซ้อนและทรงคุณค่ามากขึ้น ซึ่งสามารถใช้เป็นดัชนีความสำเร็จของการจัดการความรู้ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ หากมีการพิจารณาปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ เป้าหมาย กลยุทธ์ ขององค์กร องค์กรสามารถดำเนินการจัดการความรู้ตั้งแต่ขั้นตอนที่ ๑ จนถึง ๗ ได้อย่างต่อเนื่อง และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นในองค์กรต่อไป

๒.๓ การสร้างเครือข่ายองค์ความรู้

๑. การสร้างทีม (Team Work) ในการสร้างจะต้องชี้แจง Concept KM กับบุคลากรทุกระดับ ผู้ทำหน้าที่มาจากทีมงาน ๒ ส่วน คือ ผู้บริหารด้านจัดการความรู้ในส่วนราชการ (CKO) และผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้าน KM การดำเนินการจะถูกถ่ายทอดโดยไม่ให้รู้ตัว แต่จะบูรณาการไปกับงานประจำที่มีอยู่ หลังจากนั้น จึงจัดห้องบรรยายให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานทุกคน

๒. หาเครือข่ายเพื่อช่วยขับเคลื่อนทั้งองค์กร โดยใช้บุคลากรที่มีคุณภาพทั้งหมดที่มีอยู่รวบรวมรายละเอียดทำเป็นเครือข่ายขององค์กร

๓. สร้างเครือข่ายให้กับหน่วยงานภายในองค์กร โดยกระตุ้นให้มีการแลกเปลี่ยน โดยใช้ปัญหาเป็นตัวตั้งและนำปัญหาเหล่านั้นมาแก้ปัญหา เช่น จากความเสี่ยง ข้อติดขัดในการทำงาน หรือความสำเร็จในการทำงาน โดยให้ทุกคนได้เล่าเรื่องราวแห่งความสำเร็จที่เคยทำ หรือเคยมีประสบการณ์ พร้อมทั้งนำเรื่องราวดีๆ เหล่านั้นไปใช้ในการปฏิบัติงานและสร้างเวที หรือกระตุ้นให้เกิดเวที เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงานได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และหาข้อตกลงในการแก้ปัญหาร่วมกัน อันจะนำไปสู่ Best Practice ที่ทรงคุณค่า เพื่อเก็บเป็นคลังความรู้และถ่ายทอดต่อไป

๔. สร้างเครือข่ายระหว่างหน่วยงานภายในองค์กร โดยการกระตุ้นให้มีการแลกเปลี่ยน โดยใช้ Best Practice เป็นตัวตั้ง และกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนในเรื่องที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ทีมงาน และกระตุ้นให้แต่ละทีมกำหนดแผนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง และรวบรวมองค์ความรู้ให้เป็นระบบ โดยดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลในรูปเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ยกย่องชมเชยและให้รางวัล

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ การสร้างเครือข่ายองค์ความรู้จะสำเร็จได้ต้องได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือจากผู้บริหารทุกระดับ ความพร้อมของทีมงานผู้มีความรู้ในการจัดการความรู้ มีเวทีที่ชัดเจน และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องแทรกซึมไปกับงานประจำ ตลอดจนมีการเสริมแรงโดยการให้รางวัล จึงจะสำเร็จได้

๒. ๔ การบริหารจัดการองค์ความรู้สู่องค์กรตามแนว PMQA หมวด ๔

๑. ส่วนราชการต้องมีระบบฐานข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติ รวมทั้งผลการดำเนินงานของตัวชี้วัดตามคำรับรองปฏิบัติราชการที่ครอบคลุม ถูกต้อง และทันสมัย

๒. ส่วนราชการทบทวนฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของกระบวนการที่สร้างคุณค่า ที่จัดทำไว้ใน พ.ศ. ๒๕๕๑ และต้องมีฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของกระบวนการที่สร้างคุณค่า เพิ่มเติมอย่างน้อย ๒ กระบวนการ

๓. ส่วนราชการต้องมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารได้อย่างเหมาะสม

๔. ส่วนราชการต้องมีระบบการติดตาม เฝ้าระวัง และเตือนภัย (Warning System) เช่น การกำหนดระบบเตือนภัยแบบสัญญาณไฟจราจร การจัดห้องปฏิบัติการที่บ่งชี้ของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

๕. ส่วนราชการต้องมีระบบบริหารความเสี่ยงของระบบฐานข้อมูล และสารสนเทศ

๖. ส่วนราชการต้องจัดทำแผนการจัดการความรู้ และนำไปปฏิบัติ จะต้องแสดงผลการจัดการความรู้ KM Action Plan อย่างน้อย ๓ องค์ความรู้ ตามแนวทางที่กำหนด และรายงานผลการดำเนินงานตามแผน โดยดำเนินกิจกรรมตามแผนการจัดการความรู้ได้สำเร็จครบถ้วนทุกกิจกรรม และสามารถดำเนินการที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ในทุกกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ระบุไว้

บทที่ ๓

การดำเนินการจัดการตามแผนจัดการความรู้

๓.๑ คณะทำงานแผนจัดการความรู้ในองค์การบริหารส่วนตำบล

๑. นายอับดุลวอฟอร์ มะแตหะ	นายก อบต.บันนังสตา	ประธานกรรมการ
๒. นายสอาด สลีมิน	ปลัด อบต.บันนังสตา	กรรมการ
๓. นางอรนุช อินทชาติ	หัวหน้าสำนักงานปลัด อบต.	กรรมการ
๔. นางสาวบาสีเราะ นาแว	ผู้อำนวยการกองการศึกษา	กรรมการ
๕. นางสาวจิรณันท์ ปิยะ	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ	กรรมการและเลขานุการ

๓.๒ คณะทำงานมีหน้าที่ดังนี้

- ๑ ดำเนินการจัดทำแนวทางการจัดการความรู้ในองค์กรของ องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา
- ๒ จัดทำแผนจัดการความรู้ในองค์กร
- ๓ ดำเนินการและติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตามแผนงาน
- ๔ พัฒนา ปรับปรุงแก้ไข และสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม

๓.๓ ขอบเขตของการจัดการความรู้

กรอบการประเมินด้านการจัดการความรู้ซึ่งจะต้องมีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๑ กำหนดให้ส่วนราชการ มีหน้าที่พัฒนาความรู้ในองค์กร เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และสามารถประมวลความรู้ในด้านต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว เหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์ และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และมีการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการให้สอดคล้องกับการบริหารราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามพระราชกฤษฎีกาดังนั้น

ขอบเขต KM (KM Focus Area) ที่สนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ทั้งหมด ประกอบด้วย

๑. ส่งเสริมการนำกระบวนการจัดการความรู้มาใช้พัฒนาบุคลากร และให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน
๒. เสริมสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการนำการจัดการความรู้มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคลากร และพัฒนาของหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์การบริหารส่วนตำบล

๓.๔ เป้าหมายการจัดการความรู้

เป้าหมาย KM (Desired State) ทั้งหมด ที่สอดคล้องกับขอบเขต KM ที่จะเลือกดำเนินการประกอบด้วย

- ๑). การสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา ได้รับการพัฒนาศักยภาพ ความรู้ความสามารถทางด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษาต่อ/ ฝึกอบรม/ สัมมนา ในหลักสูตร ต่าง ๆ
- ๒). การสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน/ กิจกรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบล อย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง
- ๓). การสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้แก่เพื่อนร่วมงาน
- ๔). การสนับสนุนส่งเสริมการยึดหลักคุณธรรมและนิติธรรม ในการบริหารและปฏิบัติงาน
- ๕). การสนับสนุนส่งเสริมการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน

๓.๕ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor)

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor) เพื่อให้ดำเนินการจัดการความรู้ตามเป้าหมาย KM ที่เลือกทำ สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมภายในองค์กร คือ

- ๑). ผู้บริหารส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ และสนับสนุนให้บุคลากรได้เข้าร่วมกิจกรรม
- ๒). บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
- ๓). คณะกรรมการจัดการความรู้มีความรู้ ความเข้าใจ และมุ่งมั่นในการดำเนินงานอย่างเต็มประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
- ๔). มีระบบการติดตามประเมินผลการจัดการความรู้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

๓.๖ แนวทางการจัดการความรู้องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา

การจัดการความรู้ Knowledge Management

การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) คือ การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในส่วนราชการซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคล หรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด โดยที่ความรู้มี ๒ ประเภท คือ

๑. ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์ หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้โดยง่าย เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ หรือการคิดเชิง วิเคราะห์ บางครั้ง จึงเรียกว่าเป็นความรู้แบบนามธรรม
๒. ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีต่าง ๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี คู่มือต่าง ๆ และบางครั้งเรียกว่าเป็นความรู้แบบรูปธรรม

การจัดการความรู้เป็นการดำเนินการอย่างน้อย ๖ ประการต่อความรู้ ได้แก่

- ๑). การกำหนดความรู้หลักที่จำเป็นหรือสำคัญต่องานหรือกิจกรรมของกลุ่มหรือองค์กร
- ๒). การเสาะหาความรู้ที่ต้องการ
- ๓). การปรับปรุง ดัดแปลง หรือสร้างความรู้บางส่วน ให้เหมาะต่อการใช้งานของตน
- ๔). การประยุกต์ใช้ความรู้ในกิจกรรมงานของตน
- ๕). การนำประสบการณ์จากการทำงาน และการประยุกต์ใช้ความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสกัด “ขุมความรู้” ออกมาบันทึกไว้

๖). การจัดบันทึก “ขุมความรู้” และ “แก่นความรู้” สำหรับไว้ใช้งาน และปรับปรุงเป็นชุดความรู้ที่ครบถ้วน ลุ่มลึกและเชื่อมโยงมากขึ้น เหมาะต่อการใช้งานมากยิ่งขึ้น

โดย ที่การดำเนินการ ๖ ประการนี้บูรณาการเป็นเนื้อเดียวกัน ความรู้ที่เกี่ยวข้องเป็นทั้ง ความรู้ที่ชัดเจน อยู่ในรูปของตัวหนังสือหรือรหัสอย่างอื่นที่เข้าใจได้ทั่วไป และ (เหตุผล) และอยู่ในมือ และ ส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย (ทักษะในการปฏิบัติ) การจัดการความรู้เป็นกิจกรรมที่คนจำนวนหนึ่งทำร่วมกันไม่ใช่ กิจกรรมที่ทำโดย คนคนเดียว เนื่องจากเชื่อว่า “จัดการความรู้” จึงมีคนเข้าใจผิด เริ่มดำเนินการโดยรีเข้าไปที่ ความรู้ คือ เริ่มที่ความรู้ นี่คือการผิดพลาดที่พบบ่อยมาก การจัดการความรู้ที่ถูกต้องจะต้องเริ่มที่งานหรือ เป้าหมายของงาน เป้าหมายของงานที่สำคัญ คือ การบรรลุผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการตามที่กำหนดไว้ ที่ เรียกว่า Operation Effectiveness และนิยามผลสัมฤทธิ์ ออกเป็น ๘ ส่วน คือ

๑). การสนองตอบ (Responsiveness) ซึ่งรวมทั้งการสนองตอบความต้องการของลูกค้า สนองตอบความต้องการของเจ้าของกิจการหรือผู้ถือหุ้น สนองตอบความต้องการของพนักงาน และสนองตอบ ความต้องการของสังคมส่วนรวม

๒). การมีนวัตกรรม (Innovation) ทั้งที่เป็นนวัตกรรมในการทำงาน และนวัตกรรมด้าน ผลิตภัณฑ์หรือบริการ

๓). ชีตความสามารถ (Competency) ขององค์กร และของบุคลากรที่พัฒนาขึ้น ซึ่งสะท้อน สภาพการเรียนรู้ขององค์กร

๔). ประสิทธิภาพ (Efficiency) ซึ่งหมายถึงสัดส่วนระหว่างผลลัพธ์ กับต้นทุนที่ลงไป การ ทำงานที่ประสิทธิภาพสูง หมายถึง การทำงานที่ลงทุนลงแรงน้อย แต่ได้ผลมากหรือคุณภาพสูง

เป้าหมายสุดท้ายของการจัดการความรู้ คือ การที่กลุ่มคนที่ดำเนินการจัดการความรู้ร่วมกัน มีชุดความรู้ของตนเอง ที่ร่วมกับสร้างเอง สำหรับใช้งานของตน คนเหล่านี้จะสร้างความรู้ขึ้นใช้เองอยู่ ตลอดเวลา โดยที่การสร้างนั้นเป็นการสร้างเพียงบางส่วน เป็นการสร้างผ่านการทดลองเอาความรู้จาก ภายนอกมาปรับปรุงให้เหมาะต่อสภาพของ ตน และทดลองใช้งาน จัดการความรู้ไม่ใช่กิจกรรมที่ดำเนินการ เฉพาะหรือเกี่ยวกับเรื่องความรู้ แต่เป็นกิจกรรมที่แทรก/แฝง หรือในภาษาวิชาการเรียกว่า บูรณาการอยู่กับ ทุกกิจกรรมของการทำงาน และที่สำคัญตัวการจัดการความรู้เองก็ต้องการการจัดการด้วย

เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้เกิดพัฒนาการของความรู้ หรือการจัดการความรู้ที่จะเกิดขึ้นภายใน องค์กร มีทั้งหมด ๗ ขั้นตอน คือ

๑. การบ่งชี้ความรู้ เป็นการพิจารณาว่าองค์กรมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย คืออะไร และเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เราจำเป็นต้องใช้อะไร ขณะนี้เรามีความรู้อะไรบ้าง อยู่ในรูปแบบใด อยู่ที่ใคร

๒. การสร้างและแสวงหาความรู้ เช่น การสร้างความรู้ใหม่ แสวงหาความรู้จากภายนอก รักษา ความรู้เก่า กำจัดความรู้ที่ไม่ได้ใช้แล้ว

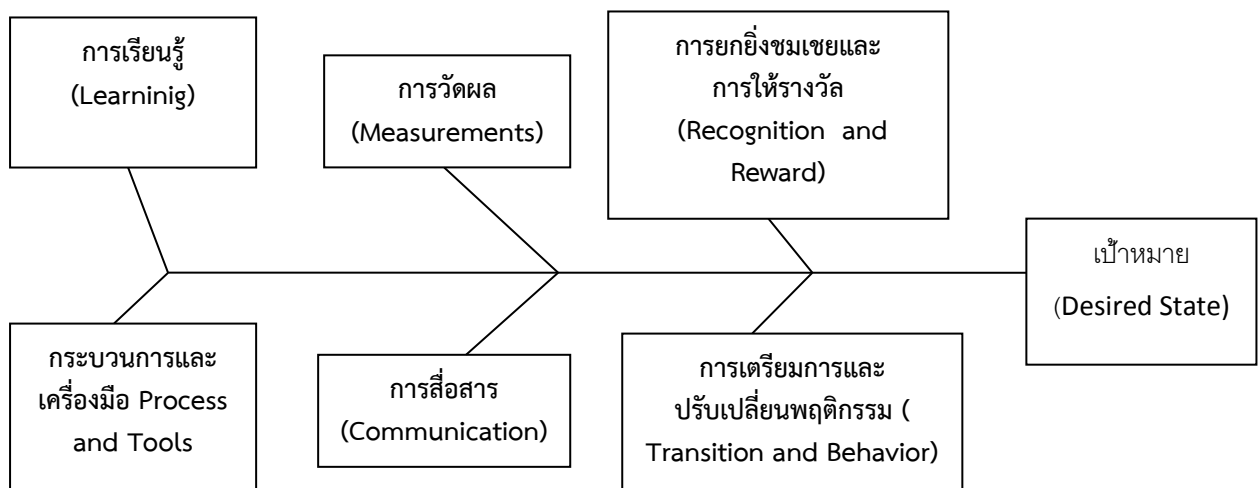
๓. การจัดความรู้ให้เป็นระบบ เป็นการวางโครงสร้างความรู้ใหม่ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเก็บความรู้อย่างเป็นระบบในอนาคต

๔. การประมวลและกลั่นกรองความรู้ เช่น ปรับปรุงรูปแบบเอกสารให้เป็นมาตรฐานใช้ภาษาเดียวกัน ปรับปรุงเนื้อหาให้สมบูรณ์

๕. การเข้าถึงความรู้ เป็นการทำให้ผู้ใช้ความรู้เข้าถึงความรู้ที่ต้องการได้ง่าย และสะดวก เช่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ(IT)

๖. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ทำได้หลายวิธีการ โดยอาจทำเป็นเอกสารฐานความรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดทำระบบ ทีมข้ามสายงาน กิจกรรมกลุ่มคุณภาพและนวัตกรรม ชุมชนแห่งความรู้ ระบบพี่เลี้ยง การสับเปลี่ยนงาน การยืมตัว เวทีแลกเปลี่ยนความรู้ เป็นต้น

๓.๗ กระบวนการบริหารจัดการ การเปลี่ยนแปลง(Change Management Process)

กระบวนการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง (change Management Process)

เป็นกรอบแนวความคิดแบบหนึ่ง เพื่อให้องค์กรที่ต้องการจัดความรู้ภายในองค์กร ได้มุ่งเน้นถึงปัจจัยแวดล้อมภายในองค์กร ที่จะมีผลกระทบต่อการจัดการความรู้ ประกอบด้วย ๒ องค์ประกอบ ดังนี้

๑. การเตรียมการและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น กิจกรรมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากผู้บริหาร ,โครงการพื้นฐานขององค์กร ทีม หน่วยงานที่รับผิดชอบ มีระบบการติดตามและประเมินผล กำหนดปัจจัยแห่งความสำเร็จชัดเจน

๒. การสื่อสาร เช่น กิจกรรมที่ทำให้ทุกคนเข้าใจถึงสิ่งที่องค์กรจะทำ ,ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับทุกคน แต่ทุกคนจะมีส่วนร่วมได้อย่างไร

๓. กระบวนการและเครื่องมือ ช่วยให้การค้นหา เข้าถึง ถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนความรู้สะดวก รวดเร็วขึ้น โดยการเลือกใช้กระบวนการและเครื่องมือ ขึ้นกับชนิดของความรู้ ลักษณะขององค์กร ลักษณะการทำงาน วัฒนธรรมองค์กร ทรัพยากร

๔. การเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญและหลักการของการจัดการความรู้ โดยการเรียนรู้ต้องพิจารณาถึง เนื้อหา กลุ่มเป้าหมาย วิธีการ การประเมินผลและปรับปรุง

๓.๘ หัวใจของการจัดการความรู้

มีผู้รู้ได้กล่าวถึง KM หลายแง่หลายมุมที่อาจารย์รวบรวมขึ้นของคำตอบว่า หัวใจของ KM อยู่ที่ไหน โดยอาจกล่าวว่าเป็นลำดับขั้นหัวใจของ KM โดยเริ่มจากฐานข้อสมมุติฐานแรกที่เป็นสากลที่ยอมรับทั่วไปว่าความรู้ คือ พลัง (DOPA KM Team)

๑. Knowledge is power : ความรู้คือพลัง

๒. ความสำเร็จของการถ่ายทอดความรู้ไม่ขึ้นอยู่กับคอมพิวเตอร์หรือเอกสาร แต่อยู่ที่การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนด้วยกัน

๓. จุดหมายปลายทางสำคัญ ของความรู้มิใช่ตัวความรู้ แต่อยู่ที่การนำไปปฏิบัติ

๔. นิยามใหม่ของผู้จัดการ คือ ผู้ซึ่งทำให้ความรู้ผลิตดอกออกผล

จะเห็นว่า จากข้อความที่กล่าวถึง ความรู้ดังกล่าว พอทำให้มองเห็นหัวใจของ KM เป็นลำดับขั้นมาเริ่มแต่ข้อความแรกที่ว่า ความรู้คือพลังหรือ ความรู้คืออำนาจ ซึ่งเป็นข้อความที่เป็นที่ยอมรับที่เป็นสากล ทั้งภาคธุรกิจ เอกชน และภาคราชการ จากการยอมรับดังกล่าวมาสู่การเน้นที่ปฏิสัมพันธ์ของคนว่ามีความสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ว่าเครื่องมือหรือเอกสารใดและมักกล่าวถึงว่า แม้ความรู้จะถูกจัดระบบและง่ายต่อการเข้าถึงของบุคคล ต่างๆดีเพียงใดก็ตาม ถ้ามีความรู้เกิดความรู้ขึ้นแล้ว หากไม่นำไปใช้ประโยชน์ ก็ไม่ใช่จุดหมายปลายทางของความรู้และที่ชัดเจนก็คือ ประโยคสุดท้ายที่เน้นการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ให้เกิดมรรคผลมีคุณค่า ประโยชน์เป็นรูปธรรมที่ว่่านั้นเป็นนิยามใหม่ของผู้นำหน้าที่เป็นจัดการเลย ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าหัวใจของ KM อยู่ที่ยังการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม การพัฒนาชุมชนต้องมี ๔ องค์ประกอบ

๑. ชุมชน หมายถึง การอยู่ร่วมกัน ความเป็นชุมชนมีเป้าหมายที่การอยู่ร่วมกัน

๒. เป็นสุข หมายถึง ความเป็นทั้งหมด ความเป็นปกติ สมดุล บูรณาการ

๓. การเรียนรู้ หมายถึง การเรียนรู้ร่วมกันของคนในชุมชนนั้นๆ ผ่านการปฏิบัติ

๔. การเสริมสร้าง หมายถึง การเอื้ออำนวย ส่งเสริม ไม่ใช่เข้าไปสอนหรือถ่ายทอดความรู้

บทที่ ๔

แผนจัดการความรู้องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา

๔.๑ แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)							
ชื่อหน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา เป้าหมาย KM : การสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา ได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านต่างๆ เช่น การอบรม /สัมมนา ในหลักสูตรต่างๆ หน่วยที่วัดผลได้เป็นรูปธรรม : พนักงานได้รับการพัฒนาด้านความรู้ และการปฏิบัติงาน							
ลำดับ	กิจกรรม	วิธีการสู่ความสำเร็จ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๑	การสร้างและ แสวงหาความรู้ -ภายใน อบต. -ภายนอก อบต.	ส่งอบรม / สัมมนา ในหลักสูตรต่างๆ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เป็นต้นไป	จำนวนบุคลากรที่เข้ารับการอบรม / สัมมนา	บุคลากรได้รับการอบรม / สัมมนา	หัวหน้าส่วนราชการแต่ละส่วน	
๒	การจัดความรู้ให้เป็นระบบ	-รวบรวมความรู้เป็นหมวดหมู่และจัดทำฐานข้อมูล -สร้างคลังความรู้ ข้อระเบียบต่างๆ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เป็นต้นไป	จำนวนฐานความรู้ด้านต่างๆ	บุคลากรในองค์กรมีความรู้เพิ่มเติม	หัวหน้าส่วนราชการแต่ละส่วน	
๓	การประมวลและกลั่นกรองความรู้ -ปรับปรุงรูปแบบเอกสารข้อมูลให้เป็นมาตรฐานสมบูรณ์	ปรับปรุงฐานข้อมูลความรู้ของบอร์ดประชาสัมพันธ์	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เป็นต้นไป	จำนวนฐานความรู้ด้านต่างๆได้รับการปรับปรุง	บุคลากรในองค์กรมีความรู้เพิ่มเติม	หัวหน้าส่วนราชการแต่ละส่วน	
๔	การเข้าถึงความรู้ -บอร์ดประชาสัมพันธ์ -ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	รวบรวมความรู้ติดประกาศ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เป็นต้นไป	จำนวนบุคลากรที่เข้าถึงฐานข้อมูล	บุคลากรในองค์กรมีความรู้เพิ่มเติม	หัวหน้าส่วนราชการแต่ละส่วน	

แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)							
ชื่อหน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา เป้าหมาย KM : การสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา ได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านต่างๆ เช่น การอบรม /สัมมนา ในหลักสูตรต่างๆ หน่วยที่วัดผลได้เป็นรูปธรรม : พนักงานได้รับการพัฒนาด้านความรู้ และการปฏิบัติงาน							
ลำดับ	กิจกรรม	วิธีการสู่ความสำเร็จ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๕	การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ -บอร์ดประชาสัมพันธ์ -แผ่นพับ	ให้บุคลากรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆเข้าร่วมทำบอร์ดและแผ่นพับ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เป็นต้นไป	จำนวนบุคลากรที่แลกเปลี่ยนความรู้	จำนวนครั้งในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	หัวหน้าส่วนราชการแต่ละส่วน	
๖	การเรียนรู้ -การสร้างองค์ความรู้ -การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน	ประชาสัมพันธ์ /ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เป็นต้นไป	จำนวนบุคลากรที่เรียนรู้	จำนวนครั้งในการเรียนรู้	หัวหน้าส่วนราชการแต่ละส่วน	

๔.๒ การติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลแผนการจัดการความรู้องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา ให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการจัดการความรู้ ประกอบด้วย

๑. นายอับดุลลอฟร์ มะแตหะ	นายก อบต.บันนังสตา	ประธานกรรมการ
๒. นายสอาด สลิมิน	ปลัด อบต.บันนังสตา	กรรมการ
๓. นางอรนุช อินทชาติ	หัวหน้าสำนักงานปลัด อบต.	กรรมการ
๔. นางสาวบาฮีเราะ นาแว	ผู้อำนวยการกองการศึกษา	กรรมการ
๕. นางสาวฐิรานันท์ ปิยะ	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการ ฯ ที่ได้รับการแต่งตั้ง มีหน้าที่กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนการจัดการความรู้องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา และดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนการจัดการความรู้ และรายงานผลพร้อมข้อเสนอแนะที่ได้จากการติดตามและประเมินผลต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

